

Dokumentas atspausdintas iš teismų praktikos paieškos sistemos INFOLEX. Praktika
(www.teismupraktika.lt)

Kortelė:

1870719_RegNr_e2-377-330/2020

<http://www.infolex.lt/tp/1870719>

Civilinės bylos Nr. e2-377-330/2020

Teisminio proceso Nr. 2-55-3-00035-2020-7

Procesinio sprendimo kategorija 3.1.14.8.2

(S)

LIETUVOS APELIACINIS TEISMAS

N U T A R T I S

LIETUVOS RESPUBLIKOS VARDU

2020 m. balandžio 2 d.

Vilnius

Lietuvos apeliacinio teismo Civilinių bylų skyriaus teisėjas Gintaras Pečiulis,

teismo posėdyje apeliacine rašytinio proceso tvarka išnaginėjęs ieškovės bankrutavusios uždarnosios akcinės bendrovės „Bornesa“ atskirąjį skundą dėl Vilniaus apygardos teismo 2020 m. sausio 13 d. nutarties, kuria atsisakyta priimti ieškovės bankrutavusios uždarnosios akcinės bendrovės „Bornesa“ ieškinį atsakovui A. M. **dėl žalos atlyginimo**,

n u s t a t ė :

I. Ginčo esmė

1. Ieškovė bankrutavusi uždaroji akcinė bendrovė (toliau – BUAB) „Bornesa“ kreipėsi į teismą su ieškiniu, prašydama iš atsakovo A. M. priteisti 28 074,00 Eur žalos atlyginimą.

II. Pirmosios instancijos teismo nutarties esmė

2. Vilniaus apygardos teismas 2020 m. sausio 13 d. nutartimi atsisakė priimti ieškinį.
3. Teismas nurodė, kad ieškinio suma neviršija 40 000 Eur, todėl sprendė, kad ieškinys nėra teisingas Vilniaus apygardos teismui.

III. Atskirojo skundo argumentai

4. Atskiruoju skundu ieškovė BUAB „Bornesa“ prašo panaikinti Vilniaus apygardos teismo 2020 m. sausio 13 d. nutartį ir išspręsti klausimą iš esmės – ieškinį priimti.
5. Atskirajame skunde nurodoma, kad nors ieškinio suma ir neviršija 40 000 Eur, ieškovė yra bankrutuojanti bendrovė, todėl ieškinys yra teisingas Vilniaus apygardos teismui vadovaujantis Juridinių asmenų nemokumo įstatymo 29 straipsnio 1 dalimi.

Teismas

k o n s t a t u o j a :

IV. Apeliacinės instancijos teismo nustatytos bylos aplinkybės, teisiniai argumentai ir išvados

6. Šiuo atveju sprendžiamas klausimas, ar pirmosios instancijos teismo nutartis, kuria atsisakyta priimti bankrutavusios bendrovės ieškinį dėl neteisingumo apygardos teismui kaip pirmosios instancijos teismui, yra pagrįsta ir teisėta. Šį klausimą apeliacinės instancijos teismas sprendžia vadovaudamasis atskirojo skundo faktiniu ir teisiniu pagrindais bei patikrina, ar nėra absoliučių nutarties negaliojimo pagrindų (Civilinio proceso kodekso (toliau – CPK) 320, 338 straipsniai). Absoliučių apskųstos teismo nutarties negaliojimo pagrindų apeliacinės instancijos teismas nenustatė, todėl byla nagrinėjama neperžengiant atskirojo skundo ribų.

7. CPK 5 straipsnio 1 dalyje įtvirtinta kiekvieno suinteresuoto asmens teisė įstatymų nustatyta tvarka kreiptis į teismą, kad būtų apginta pažeista ar ginčijama jo teisė arba įstatymų saugomas interesas. Tokios teisės įgyvendinimas, be kita ko, lemia, kad asmuo su atitinkamu reikalavimu gali kreiptis tik į tą teismą, kuris yra kompetentingas nagrinėti jo inicijuojamą ginčą. Todėl teismas, sprenddamas jam paduoto ieškinio priėmimo klausimą, turi patikrinti, ar ieškinys paduotas nepažeidžiant teisingumo taisyklių ir ar nėra kitų CPK 137 straipsnio 2 dalyje nustatytų pagrindų atsisakyti priimti ieškinį.

5. CPK 25 straipsnyje nustatyta, kad civilines bylas nagrinėja apylinkės ir apygardos teismai, kaip pirmosios instancijos teismai, šio kodekso nustatyta tvarka. Visas civilines bylas pirmąja instancija nagrinėja apylinkės teismai, išskyrus bylas, nurodytas CPK 27, 28 straipsniuose (CPK 26 straipsnis). CPK 27 straipsnio 1 punkte įtvirtinta, kad apygardos teismai, kaip pirmosios instancijos teismai, nagrinėja civilines bylas, kuriose ieškinio suma didesnė kaip keturiasdešimt tūkstančių eurų, išskyrus šeimos ir darbo teisinių santykių bylas ir bylas dėl neturtinės žalos atlyginimo, o taip pat kitas civilines bylas, kurias pagal įstatymus kaip pirmosios instancijos teismas nagrinėja apygardos teismai (9 punktas).

8. CPK 1 straipsnio 1 dalyje nustatyta, kad nemokumo bylos nagrinėjamos pagal CPK taisykles, išskyrus išimtis, kurias nustato kiti Lietuvos Respublikos įstatymai.

9. Nuo 2020 m. sausio 1 d. įsigaliojo naujasis Lietuvos Respublikos juridinių asmenų nemokumo įstatymas (toliau – JANĮ), kurio 15 straipsnio 2 dalyje nustatyta, kad nemokumo bylos nagrinėjamos CPK nustatyta ginčo teisenos tvarka, išskyrus šio įstatymo nustatytas išimtis. Analizuojamu atveju aktualus JANĮ 29 straipsnis, kuriame nurodyta, kad nemokumo bylą iškėlusiam teismui perduodamos teismuose esančios civilinės bylos, kuriose nemokiam juridiniam asmeniui yra pareikšti turtiniai reikalavimai ar turtinius reikalavimus yra pareiškęs tas juridinis asmuo, kai šiose bylose dar nepriimta nutartis skirti nagrinėti bylą teismo posėdyje.

10. Apeliacinis teismas, įvertinęs šios normos turinį, sprendžia, kad įstatymų leidėjas šias specialiąsias teismingumo taisykles įtvirtino tik teisme jau iškeltų ir (ar) pasirengimo nagrinėti teisme stadijoje esančių bylų atžvilgiu, o nemokaus juridinio asmens kitiems asmenims naujai reiškiams reikalavimams nustatyta išimtis netaikytina. Šiuo atveju nėra pagrindo paminėtą JANĮ 29 straipsnio normą aiškinti plečiamai, nes joje konkrečiai nurodoma, kad nemokumo bylą iškėlusiam teismui perduodamos teismuose esančios civilinės bylos, kai šiose bylose dar nepriimta nutartis skirti nagrinėti bylą teismo posėdyje. JANĮ 29 straipsnio 1 dalyje nėra užuominų dėl paties nemokaus asmens naujai reiškiamų kitiems asmenims reikalavimų teismingumo. Vadinasi, tokiu atveju nemokaus asmens paduodamo ieškinio priėmimo klausimas turi būti sprendžiamas pagal bendrąsias CPK taisykles, o specialusis reglamentavimas, numatytas jau iškeltoms ir (ar) nagrinėjamos byloms, kuriose nemokus asmuo yra pareiškęs turtinius reikalavimus kitiems asmenims, netaikytinas. Nustatyta, kad ieškovės BUAB „Bornesa“ reiškiama ieškinio suma yra 28 074,00 Eur, tad toks ieškinys nagrinėtinas pagal bendrąsias teismingumo taisykles.

11. Apeliacinis teismas taipogi pažymi, kad tokį JANĮ 29 straipsnio 1 dalies taikymo aiškinimą pagrindžia dabar rengiami šio straipsnio normos pakeitimai (Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos civilinio proceso kodekso 3, 27, 35, 80, 82, 86, 115, 162-2, 199, 284, 515, 577, 801 straipsnių pakeitimo, LX skyriaus Ketvirtojo, Penktojo ir Šeštojo skirsnių pavadinimų pakeitimo ir kodekso papildymo 799-1 straipsniu įstatymo, Lietuvos Respublikos juridinių asmenų nemokumo įstatymo Nr. XIII-2221 29 straipsnio pakeitimo įstatymo ir Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos įstatymo Nr. VIII-1029 35 straipsnio pakeitimo įstatymo projektų pateikimo Lietuvos Respublikos Seimui“ projektas). Šiuo metu Seimui teikiama pakeisti JANĮ 29 straipsnio 1 dalį ir ją išdėstyti taip: „Nemokumo bylą iškėlusiam teismui perduodamos teismuose esančios civilinės bylos, kuriose juridiniam asmeniui yra pareikšti turtiniai reikalavimai, kai šiose bylose dar nepriimta nutartis skirti nagrinėti bylą teismo posėdyje.“ JANĮ pakeitimo projektu siūloma keisti bylų rūšinio teismingumo taisykles, numatant kai kurių dėl savo pobūdžio nesudėtingų bylų priskyrimą apylinkių teismams. Tokiu būdu siekiama paspartinti bylų, kuriose turtinius reikalavimus yra pareiškęs nemokus juridinis asmuo, nagrinėjimą, kartu sukuriant prielaidas operatyvesniam nemokumo bylų nagrinėjimui apygardų teismuose. Kaip nurodyta JANĮ pakeitimo projekto aiškinamajame rašte, iš esmės siūloma grįžti prie iki 2020 m. sausio 1 d. galiojusios Lietuvos Respublikos įmonių bankroto įstatymo 15 straipsnio 2 dalyje įtvirtintos taisyklės, pagal kurią bankroto bylą nagrinėjantis teismas akumuliuodavo tik tokias teismuose esančias civilines bylas, kuriose įmonei pareikšti turtiniai reikalavimai, tarp jų ir su darbo santykiais susiję reikalavimai, atsisakant JANĮ 29 straipsnio 1 dalyje numatyto ir tokių bylų, kuriose turtinius reikalavimus yra pareiškęs pats juridinis asmuo, perdavimo nemokumo bylą iškėlusiam teismui. Priešingu atveju galėtų kilti grėsmė nemokumo procesų operatyvumui ir efektyvumui, nemokumo bylų nagrinėjimas pailgėtų, taigi, tokia taisyklė neužtikrintų vieno iš JANĮ tikslų – užtikrinti spartesnį nemokumo bylų nagrinėjimą – įgyvendinimo.

12. Apeliacinis teismas, remdamasis tuo, kas išdėstyta, neturi pagrindo sutikti su apeliante, kad šiuo atveju jos teikiamas ieškinys nagrinėtinas nemokumo (bankroto) bylą iškėlusiam teisme. Darytina išvada, kad pirmosios instancijos teismas, iš esmės teisingai aiškino ir taikė civilinio proceso teisės

normas ir priėmė teisingą procesinį sprendimą, todėl skundžiama teismo nutartis paliekama nepakeista, o atskirasis skundas atmetamas.

13. Ieškovės BUAB „Bornesa“ bankroto administratorius teikia ieškinį dėl šiai bendrovei padarytos žalos atlyginimo, todėl išaiškintina, kad ieškovė turi teisę paduoti ieškinį apylinkės teismui pasirinktinai pagal atsakovo gyvenamąją vietą arba pagal ieškovės (BUAB „Bornesa“) buveinės vietą (CPK 29 straipsnis, 30 straipsnio 6 dalis).

Lietuvos apeliacinio teismo Civilinių bylų skyriaus teisėjas, vadovaudamasis Lietuvos Respublikos civilinio proceso kodekso 337 straipsnio 1 dalies 1 punktu,

n u t a r i a :

Vilniaus apygardos teismo 2020 m. sausio 13 d. nutartį palikti nepakeistą.

Teisėjas Gintaras Pečiulis